

Bilten br. 3

Rujan 2025.

refinee

Co-funded by
the European Union

Poštovani čitatelji,

Dobrodošli u treće izdanje biltena REFINEE!

Zadovoljstvo nam je podijeliti s vama najnovije informacije i uvide iz projekta REFINEE dok paralelno nastavljamo raditi na energetski učinkovitijoj i održivoj Europi. Sada već daleko ispred faze provedbe, naši konzorcijski partneri ostvarili su značajan napredak u kreiranju usavršavanju inovativnih finansijskih rješenja koja podržavaju ulaganja u energetsku učinkovitost u regiji Friuli Venezia Giulia u Italiji i u Istri u Hrvatskoj. U istaknutom odjeljku bit će obaviješteni gdje se trenutno nalazimo s našim aktivnostima, s čime se uskoro suočavamo, o nadolazećim događajima i ključnim rezultatima koje možete očekivati od nas. U ovom izdanju s ponosom predstavljamo projektnog partnera odgovornog za komunikaciju IRENA-u. Saznat ćete više o njihovim ključnim aktivnostima, područjima stručnosti i njihovim ulogama unutar projekta.

Naši partneri iz talijanske regije Friuli Venezia Giulia i FVG Plus upoznati će vas s time kako se projekt REFINEE uklapa u energetsku strategiju regije kojoj pripadaju. Kao i uvijek, naš je cilj poticati razmjenu znanja, suradnju i praktična rješenja koja pomažu u premošćivanju jaza između financiranja i poboljšanja energetske učinkovitosti.

Hvala vam što ste s nama na ovom putovanju – vaš angažman je ključan za postizanje utjecaja kojem težimo!

Vaš REFINEE tim

Istaknuti dio

Projekt REFINEE nastavlja snažno napredovati u svojoj misiji poticanja privatnih ulaganja za projekte energetske učinkovitosti, s naglaskom na mehanizme financiranja energetske učinkovitosti i poticanje uključivanja u energetske zajednice.

Projektni partneri uskoro završavaju stvaranje upravljačke strukture programa u obje zemlje. Na temelju makroekonomске analize, ponude drugih instrumenata na tržištima i specifičnih finansijskih potreba koje su utvrđene na temelju preliminarnih analiza tržišta, upravljačka struktura bit će detaljno opisana u dva odvojena dokumenta, jednom na talijanskom, a drugom na hrvatskom jeziku. Paralelno s tim, fokus aktivnosti bit će na partnerstvu s glavnim dionicima, industrijskim klasterima u Italiji i malim i srednjim poduzećima u Istri, s ciljem analize njihovih potreba i ograničenja te pripreme projekata koji će formirati program koji će zadovoljiti njihove potrebe i očekivanja. U nadolazećem razdoblju organizirat će se 20 intervjuja s ključnim dionicima.

Konzorcij je vrlo blizu trećeg sastanka koji će se održati u studenom u Ljubljani, a domaćin će biti naš partner CER.

IRENA: Prezentacija projektnog partnera zaduženog za komunikaciju

IRENA je regionalna energetska agencija osnovana 2008. godine s ciljem promicanja i koordinacije održivog energetskog razvoja u Istarskoj županiji. Agencija se fokusira na unapređenje obnovljivih izvora energije, energetsku učinkovitost i smanjenje utjecaja na okoliš. IRENA zapošljava 10 stručnjaka u različitim područjima i u 100%-nom je vlasništvu Istarske županije.

Misija IRENA-e je podržati energetsku tranziciju Istarske županije pomažući lokalnim zajednicama, poduzećima i institucijama u provedbi energetski učinkovitih rješenja i projekata obnovljive energije.

Zašto je IRENA važna?

IRENA pomaže Istarskoj županiji smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima, smanjiti emisije CO₂ i doprinijeti održivom razvoju, čime se poboljšava kvaliteta života lokalnog stanovništva i štiti okoliš za buduće generacije.

Koje su ključne aktivnosti IRENA-e?

- Savjetovanje i tehnička podrška za pripremu i provedbu energetskih projekata

- *Edukacija i podizanje svijesti o važnosti obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti*
- *Suradnja s lokalnim vlastima, privatnim sektorom i civilnim društvom*
- *Prikupljanje i analiza energetskih podataka i razvoj strategija održivog razvoja*
- *Promicanje finansijskih mehanizama i poticaja za energetske projekte*

IRENA djeluje kao ključni posrednik u razvoju i provedbi regionalno utemeljenih finansijskih programa koji objedinjuju privatna ulaganja kako bi podržali prilagođene planove energetske učinkovitosti. Iskorištavanjem svoje lokalne stručnosti i mreža, IRENA osigurava da su ti finansijski programi dobro prilagođeni potrebama malih i srednjih poduzeća unutar strateških lanaca vrijednosti Istre, kao što su proizvodnja, poljoprivreda i turizam.

Kao dio inicijative REFINEE, IRENA zajedno s Istarskom županijom doprinosi stvaranju okvira koji mobiliziraju privatni kapital i kombiniraju ga s regionalnim i EU fondovima. REFINEE potiče integrirane strategije za održive regionalne energetske tranzicije, s naglaskom na poboljšanja energetske učinkovitosti među malim i srednjim poduzećima – ključnim sektorom za smanjenje emisija i poticanje konkurentnosti.

Osim finansijskih rješenja, projekt će poticati ideju udruživanja malih i srednjih poduzeća u energetske zajednice.

Kako IRENA podržava formiranje energetskih zajednica za mala i srednja poduzeća?

- *Olakšavanje kreiranja i organizacije lokalnih energetskih zajednica prilagođenih malim i srednjim poduzećima*
- *Pružanje tehničke pomoći u uspostavljanju projekata obnovljivih izvora energije i programa dijeljenja energije*
- *Podrška pristupu mehanizmima financiranja, uključujući regionalne i fondove EU*
- *Promicanje svijesti i osposobljavanje o prednostima energetskih zajednica i modelima upravljanja*
- *Pomoći u snalaženju u regulatornim okvirima i usklađenosti za energetske zajednice*

Kao iskusni voditelji projekata, Andrea Poludrugovac i Ivana Škopac Karčić donose opsežno stručno znanje u razvoju finansijskih programa za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije.

Njihovo vodstvo osigurat će usklađenost projekta s regionalnim razvojnim ciljevima i energetskim i klimatskim prioritetima EU.

Ivana Škopac Karčić

Ivana.SkopacKarcic@irena-istra.hr

Andrea Poludrugovac

Andrea.poludrugovac@irena-istra.hr

Kako autonomna regija Friuli Venezia Giulia potiče poduzeća u ekonomskoj tranziciji?

Uvodnim sastankom projekta REFINEE, održanim u Udinama 23. listopada 2024., pokrenut je ovaj projekt financiran programom Life. Njegova provedba u Italiji uključuje prvo lansiranje proizvoda pod nazivom „košarica obveznica“ namijenjenih poduzećima na području Autonomne regije Friuli Venezia Giulia.

Shema financiranja sastojat će se od finansijskog instrumenta u obliku jamstva usmjereno na poticanje ulaganja u energetsku učinkovitost lokalnih poduzeća. Energetska tranzicija poduzeća u regije Friuli Venezia Giulia neizbjježno je isprepletena sa strateškim smjernicama koje promiče regionalna uprava.

Glavni alat za planiranje i vođenje u tom smislu predstavlja Regionalni energetski plan (u dalnjem tekstu skraćeno i "PER"): služi kao strateški referentni alat putem kojeg Regija, u skladu sa smjernicama nacionalne vlade i Europske unije, identificira glavne ciljeve i smjerove razvoja za unapređenje regionalnog energetskog sustava za proizvodnju, transport i distribuciju energije. Prvi korak prema strukturiranju PER-a poduzet je analizom trenutnog stanja, koja prikazuje stanje teritorija u pogledu potrošnje i proizvodnje energije u regiji. U tom kontekstu, posebna se pozornost posvećuje energetskom intenzitetu, koji je omjer između potrošnje energije i regionalnog bruto domaćeg proizvoda, pokazatelj koji procjenjuje učinkovitost regionalnog energetskog sustava. Ovaj omjer je također funkcija varijabli koje nisu povezane s energetskom učinkovitošću, budući da na promjene u nazivniku utječu, na primjer, strukturne promjene u gospodarstvu i način života stanovništva.

Podaci dobiveni iz analize regionalnog energetskog sustava i napravljene projekcije, kojima se procjenjuju potencijalni evolucijski scenariji, omogućili su definiranje sljedećih makro ciljeva i povezanih općih ciljeva PER-a:

- *Energetska sigurnost*
- *Energetska neovisnost*

Analize provedene o potencijalu regionalnog teritorija u smislu razvoja FER-a i mogućnosti energetske učinkovitosti dovele su do definiranja 42 akcije u različitim sektorima od interesa za regionalno energetsko planiranje, koje učinkovito čine operativni pristup Plana.

Nakon što se shvati pristup Regionalne uprave regije Friuli Venezia Giulia u vezi s energetskom tranzicijom, korisno je shvatiti kako taj pristup podržavaju lokalna poduzeća koja slijede put energetske tranzicije. Glavne akcije nalaze se u Cilju 8 Plana pod nazivom "Smanjenje potrošnje poduzeća". U nastavku su navedene akcije, a provedbeno tijelo je Središnja uprava za "Proizvodne aktivnosti i turizam":

- *Akcija 08.1, pod nazivom "Doprinosi bespovratnih sredstava za izradu energetskih pregleda", predviđa dodjelu nepovratnih potpora, putem sredstava PR FESR-a, malim i srednjim poduzećima aktivnim u proizvodnom sektoru s ciljem poticanja korištenja energetskih pregleda;*
- *Akcija 08.2, pod nazivom "Doprinosi bespovratnih sredstava za energetsku učinkovitost poduzeća", predviđa dodjelu nepovratnih potpora, putem sredstava PR FESR-a, malim i srednjim poduzećima u proizvodnom sektoru kako bi se potaknulo smanjenje potrošnje energije, smanjenje rasipanja energije i smanjenje emisija stakleničkih plinova. Ovaj sustav doprinosa ima za cilj djelovati na proizvodni proces i kontrolu klime u postrojenjima, ali ne uključuje intervencije na ovojnici zgrade;*
- *Akcija 08.3, pod nazivom "Doprinosi bespovratnih sredstava za uspostavu postrojenja na pogon FER-a". predviđa dodjelu nepovratnih potpora za uspostavu FER-a.*

Iz tri spomenute akcije moguće je, prije svega, zaključiti kako se one nadopunjaju s ciljevima projekta REFINEE, koji se bavi značajnijim ulaganjima usmjerenima na provedbu višestrukih intervencija na istim proizvodnim pogonima i, stoga, na veće uložene iznose. Nadalje, shema financiranja koju promovira projekt REFINEE zapravo će biti finansijski instrument, u skladu s Uredbom (EU) br. 1060/2021, koji neće predviđati nepovratne doprinose za realizaciju ulaganja. Osim toga, s obzirom na okvir projekta REFINEE, korisno je istaknuti kako PER naglašava namjeru regije Friuli Venezia Giulia da se pozabavi temom "Zajednica obnovljivih izvora energije" (u dalnjem tekstu i skraćeno "CER"). Regionalna uprava doista je planirala

organizaciju tehničkih sastanaka sa zainteresiranim stranama koje mogu pružiti korisne podatke za definiranje novih ciljeva Plana. Konkretno, otvoren je "Tehnički stol za CER", što je kulminiralo javnim događajem.

Zaključno, regija Friuli Venezia Giulia pokazuje snažnu predanost energetskoj tranziciji lokalnih malih i srednjih poduzeća, također i kroz projekt REFINEE. Ovaj projekt ne samo da označava početak inovativnog poslovanja s obveznicama, već predstavlja i jasan signal spremnosti Regije da potiče značajna ulaganja u energetsku učinkovitost. Usvajanjem ciljanih finansijskih instrumenata i nepovratnih potpora, Regija aktivno podržava mala i srednja poduzeća na njihovom putu prema održivoj budućnosti.

REgional-based FINancing schemes to pool private investments in tailored Energy Efficiency plans for SMEs of strategic value chains

OPIS PROJEKTA

REFINEE će poboljšati energetsku učinkovitost malih i srednjih poduzeća u regiji Friuli Venezia Giulia i Istarskoj županiji, pomažući tvrtkama da ulažu u održiva rješenja i smanje svoj utjecaj na okoliš promičući prijelaz na zelenije i otpornije gospodarstvo

TRAJANJE PROJEKTA

01. listopad 2024 - 30. rujan 2027

UKUPNI BUDGET

1.572.328,63 €
(sufinancirano LIFE-CET programom - 95%)

